

Najvyšší súd

5 Cdo 296/2009

Slovenskej republiky

5 Cdo 303/2009

5 Cdo 304/2009

5 Cdo 305/2009

5 Cdo 306/2009

5 Cdo 307/2009

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **I.**, bývajúceho v B., proti odporcovi **Ú.**, so sídlom v B., **o zaplatenie mzdových nárokov**, ktorá je vedená na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 28 C 110/1997, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. septembra 2008, sp. zn. 4 Co 313/2007, 4 Co 314/2007, uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. februára 2009, sp. zn. 4 Co 16/2009, uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo 16. apríla 2009, č.k. 28 C 110/1997-284, uzneseniu Okresného súdu Bratislava III z 11. mája 2009, č.k. 28 C 110/1997-298, uzneseniu Okresného súdu Bratislava III z 18. júna 2009, č.k. 28 C 110/1997-315 a uzneseniu Okresného súdu Bratislava III z 18. júna 2009, č.k. 28 C 110/1997-316, takto

r o z h o d o l :

1. Konanie o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. septembra 2008, sp. zn. 4 Co 313/2007, 4 Co 314/2007, čo do jeho zamietajúcej časti a v časti, ktorou potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo 4. júla 2006, č.k. 28 C 110/1997-204 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. februára 2009, sp. zn. 4 Co 16/2009 **z a s t a v u j e .**
2. Konanie o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo 16. apríla 2009, č.k. 28 C 110/1997-284, uzneseniu Okresného súdu Bratislava III z 11. mája 2009, č.k. 28 C 110/1997-298, uzneseniu Okresného súdu Bratislava III z 18. júna 2009, č.k. 28 C 110/1997-315 a uzneseniu Okresného súdu Bratislava III z 18. júna 2009, č.k. 28 C 110/1997-316 **z a s t a v u j e .**

Odporcovi náhradu trov dovolacích konaní nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III uznesením zo 4. júla 2006, č.k. 28 C 110/1997-204 nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Dospel k záveru, že u navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, nakoľko jeho majetkové pomery vo vzťahu k výške súdneho poplatku a povahe nároku priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 O.s.p. neodôvodňujú.

Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo 17. júla 2006, č.k. 28 C 110/1997-220 v spojení s opravným uznesením z 24. apríla 2007, č.k. 28 C 110/1997-234 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 6 424,- Sk v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Konanie v časti týkajúcej sa sumy 13 516,- Sk zastavil. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. Zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Bratislave, konajúci o odvolaniach navrhovateľa, rozsudkom zo 17. septembra 2008, sp. zn. 4 Co 313/2007, 4 Co 314/2007 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa úroku z omeškania zmenil tak, že odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 17,6 % úrok z omeškania zo sumy 6 424,- Sk od 1. júna 1997 do zaplatenia, do 3 dní. V ostatnej zamietajúcej časti rozsudok prvostupňového súdu a uznesenie prvostupňového súdu ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu v časti, ktorou potvrdil uznesenie prvostupňového súdu, podal dovolanie navrhovateľ, ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť. Nesúhlasil s rozhodnutím odvolacieho súdu a mal za to, že v danej veci je oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. d/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. V dôvodoch dovolania rozoberal skutkový a právny stav veci.

Ďalším dovolaním napadol navrhovateľ rozsudok odvolacieho súdu aj čo do jeho zamietajúcej časti. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vyslovil, že návrh je i v tejto časti dôvodný. Mal za to, že zistený skutkový stav ako aj právne posúdenie veci bolo zo strany súdu nesprávne. Rozsudok v napadnutej časti považoval za zjavne nesprávny a zmätočný, nakoľko obchádza a neaplikuje v praxi Zákonník práce. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci.

Okresný súd Bratislava III uznesením zo 16. apríla 2009, č.k. 28 C 110/1997-284 vyzval navrhovateľa, aby v lehote 10 dní odstránil vady dovolania doručeného súdu dňa 15. decembra 2008 o náležitosti uvedené v § 42 ods. 3, § 241 ods. 1 a § 241 ods. 4 O.s.p., najmä aby preukázal, že má právnické vzdelanie, spolu s predložením dokladu o právnickom vzdelaní a v prípade, že sám nemá právnické vzdelanie, aby predložil plnomocenstvo udelené právnenému zástupcovi z radov advokátov.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal navrhovateľ dovolanie, v ktorom považoval napadnuté uznesenie za zmätočné, nesprávne a neoprávnené a žiadal ho opraviť v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Okresný súd Bratislava III uznesením z 22. decembra 2008, č.k. 28 C 110/1997-253 uložil navrhovateľovi, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie zo dňa 4. apríla 2007 vo výške 3 000,- Sk podľa položky č. 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 25. februára 2009, sp. zn. 4 Co 16/2009 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu.

Aj proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie. Mal za to, že súdny poplatok za podané odvolanie bol vyrubený bez zákonných dôvodov a preto navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť.

Okresný súd Bratislava III uznesením z 11. mája 2009, č.k. 28 C 110/1997-298 vyzval navrhovateľa, aby v lehote 10 dní odstránil vady dovolania doručeného súdu dňa 27. apríla 2009 o náležitosti uvedené v § 42 ods. 3, § 241 ods. 1 a § 241 ods. 4 O.s.p., najmä aby preukázal, že má právnické vzdelanie, spolu s predložením dokladu o právnickom vzdelaní, a v prípade, že sám nemá právnické vzdelanie, aby predložil plnomocenstvo udelené právnenmu zástupcovi z radov advokátov pre dovolacie konanie.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal navrhovateľ dovolanie, v ktorom poukazoval na nesprávnosť a zmätočnosť napadnutého uznesenia.

Okresný súd Bratislava III uznesením z 18. júna 2009, č.k. 28 C 110/1997-315 vyzval navrhovateľa, aby v lehote 10 dní odstránil vady dovolania doručeného súdu dňa 15. decembra 2008 (č.l. 256 spisu), dňa 15. decembra 2008 (č.l. 260 spisu), dňa 27. apríla 2009 (č.l. 285 spisu), dňa 27. apríla 2009 (č.l. 292 spisu) a dňa 22. mája 2009 (č.l. 302 spisu) o náležitosti uvedené v § 42 ods. 3, § 241 ods. 1 a § 241 ods. 4 O.s.p., najmä aby uviedol, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa dovolateľ domáha, aby preukázal, že má právnické vzdelanie, spolu s predložením dokladu o právnickom vzdelaní, a v prípade, že sám nemá právnické vzdelanie, aby predložil plnomocenstvo udelené právnenmu zástupcovi z radov advokátov pre dovolacie konanie. Zároveň navrhovateľ vyzval, aby súdu oznámil, či podaniami zo dňa 15. decembra 2008 a 27. apríla 2009 žiada o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie.

Okresný súd Bratislava III uznesením z 18. júna 2009, č.k. 28 C 110/1997-316 nevyhovel žiadosti navrhovateľa zo dňa 27. apríla 2009 a 22. mája 2009 na vyhotovenie opravných uznesení, keď mal za to, že nedošlo k chybám v písaní, počítaní ani k inej zrejmej nesprávnosti.

Aj tieto rozhodnutia okresného súdu napadol navrhovateľ dovolaním, v ktorom žiadal neúplné a zmätočné uznesenia zrušiť, resp. zmeniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podal včas účastník konania, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutia z hľadiska ich vecnej správnosti.

1. K dovolaniam navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. septembra 2008, sp. zn. 4 Co 313/2007, 4 Co 314/2007, čo do jeho zamietajúcej časti a v časti, ktorou potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo 4. júla 2006, č.k. 28 C 110/1997-204 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. februára 2009, sp. zn. 4 Co 16/2009 (v poradí prvému, druhému a štvrtému dovolaniu navrhovateľa na č.l. 256, 260 a 292 spisu), dovolací súd uvádza, že v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. musí byť dovolateľ zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. Toto ustanovenie zakotvuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, ktorej nedostatok je odstrániteľný, avšak len za súčinnosti dovolateľa.

Zo spisu vyplýva, že navrhovateľ bol niekoľkokrát súdom prvého stupňa poučený o tom, že dovolateľ bez právnického vzdelania musí byť zastúpený advokátom. Navrhovateľ nepreukázal, že má právnické vzdelanie a do spisu nezaložil advokátovi udelenú plnú moc na jeho zastupovanie v dovolacích konaniach. V dôsledku toho zostal nedostatok uvedenej osobitnej podmienky dovolacieho konania neodstránený.

Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že plnú moc, ktorú navrhovateľ udelil JUDr. J. na zastupovanie v dovolacom konaní (č.l. 330 spisu) nemožno považovať za plnú moc udelenú advokátovi, nakoľko JUDr. J. sa nenachádza v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou. Pritom z ustanovenia § 241 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolateľ musí byť obligatórne zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. V danom prípade nemá dovolateľ právnické vzdelanie a JUDr. J. nie je ani jeho zamestnancom (členom), ktorý by ho mohol zastupovať v dovolacom konaní.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky konania o týchto dovolaniach navrhovateľa zastavil (§ 243c O.s.p. v spojení s § 241 ods. 1 O.s.p. a § 104 ods. 2 O.s.p.), pričom sa nemohol zaoberať ich procesnou prípustnosťou ani dôvodnosťou.

2. Pokiaľ ide o dovolania navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo 16. apríla 2009, č.k. 28 C 110/1997-284, uzneseniu Okresného súdu Bratislava III z 11. mája 2009, č.k. 28 C 110/1997-298, uzneseniu Okresného súdu Bratislava III z 18. júna 2009, č.k. 28 C 110/1997-315 a uzneseniu Okresného súdu Bratislava III z 18. júna 2009, č.k. 28 C 110/1997-316, (t.j. o v poradí tretie, piate a šieste dovolanie navrhovateľa na č.l. 285, 302 a 317 spisu), Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal dôvodnosť podaných dovolaní a zistil, že tieto dovolania nespĺňajú zákonom požadované procesné podmienky na vecné preskúmanie napadnutých rozhodnutí v dovolacom konaní.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. účastník konania môže dovolaním napadnúť iba právoplatné rozhodnutia *odvolacieho* súdu. Odvolacím súdom je krajský súd, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu (§ 10 ods. 1 O.s.p.) a Najvyšší súd Slovenskej republiky, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa (§ 10 ods. 2 O.s.p.). Rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je spôsobilým predmetom dovolania; nemožno ho týmto mimoriadnym opravným prostriedkom napádať, a to ani vtedy, ak by konanie okresného súdu malo procesné vady vymenované v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. [pravda, vyššie uvedené nevyklučuje, aby dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvého stupňa v prípade, ak má vady, pre ktoré zrušuje rozhodnutie odvolacieho súdu (§ 243b ods. 3 O.s.p.)].

Keďže dovolanie môže byť podané len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, Občiansky súdny poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť na prejednanie dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Nedostatok funkčnej príslušnosti súdu na prejednanie veci, inak patriacej do právomoci súdov, je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, ktoré musí mať za následok zastavenie dovolacieho konania (§ 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.).

Z týchto dôvodov konania o dovolaniach navrhovateľa zastavil (§ 104 v spojení s § 243c O.s.p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutých rozhodnutí.

Navrhovateľ z procesného hľadiska zaviniť, že konania o jeho dovolaniach sa museli zastaviť a preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy dovolacích konaní (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky však odporcovi žiadne trovy dovolacích konaní nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 2. decembra 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková